

USTAWA PTK
1906

**Polskie Towarzystwo
Krajoznawcze**

welągnięto do rejestru Stowarzyszeń i Związków gubernji warszawskiej pod № 42, na mocy decyzji Warszawskiego Urzędu Gubernjalnego do spraw o Stowarzyszeniach, zapadłej w dniu 27-m października 1906 roku.

Prezes-Gubernator **Martynow.**

USTAWA

Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

§ 1.

Towarzystwo zawiązuje się pod nazwą „Polskie Towarzystwo Krajoznawcze“.

Działalność Towarzystwa rozciąga się na Królestwo Polskie.

Towarzystwo Krajoznawcze ma na celu:

1) Zbieranie wiadomości, dotyczących krajoznawstwa polskiego.

2) Gromadzenie danych naukowych: geograficznych, fizjograficznych, antropologicznych, etnograficznych, statystyczno-ekonomicznych, archeologicznych, oraz związanych z historją sztuki, dotyczących ziem polskich i krajów przyległych, historycznie lub geograficznie z niemi związanych.

3) Szerzenie wśród ogółu, a szczególnie wśród młodzieży, wiadomości dotyczących krajoznawstwa polskiego.

§ 2.

Do osiągnięcia swych celów Towarzystwo dąży następującemi drogami:

1) Organizuje wycieczki po kraju, prowadzone przez specjalistów poszczególnej gałęzi krajoznawstwa.

2) Urządza wycieczki i ekskursje dla młodzieży i Członków Stowarzyszenia do miejscowości godnych uwagi z jakichkolwiek względów.

3) Gromadzi wszelkie zbiory, dotyczące fizjografji, folkloru, archeologii, etnografji, przemysłu, sztuki i t. d.

4) Zakłada i utrzymuje bibliotekę, poświęconą krajoznawstwu i gałęziom wiedzy związanym z krajoznawstwem.

5) Urządza odczyty i konferencje z dziedziny krajoznawstwa.

6) Organizuje wykłady, dotyczące sposobu badań, organizowania wycieczek, robienia zdjęć fotograficznych, kolekcjonowania okazów przyrodniczych.

7) Otwiera pracownie do badań i doświadczeń.

8) Tworzy Sekeje lub Oddziały prowincjonalne.

9) Urządza wystawy krajoznawczo-naukowe.

10) Posiada Korespondentów w kraju lub za granicą.

11) Wydaje czasopismo, poświęcone krajoznawstwu polskiemu.

12) Roztacza opiekę nad zabytkami sztuki, pamiątkami historycznymi i osobliwościami przyrodniczymi w kraju.

§ 3.

Działalność organizacyjna Towarzystwa rozciąga się na Królestwo Polskie.

§ 4.

Towarzystwo ma stałą siedzibę w Warszawie, w lokalu wynajętym lub własnym.

§ 5.

Towarzystwo składa się z Członków:

1) czynnych, 2) popierających, 3) korespondentów i 4) honorowych.

§ 6.

Przyjmowanie nowych Członków przez Zarząd odbywa się drogą balotowania z pośród osób, przed-

stawionych przez 2 Członków. Zgłaszający się kandydat staje się Członkiem Stowarzyszenia, jeżeli otrzyma większość głosów osób, zasiadających w Zarządzie.

Uwaga. Osoba, pragnąca wstąpić do Towarzystwa, składa o tem do Zarządu deklarację.

Wykreślić uczestnika Towarzystwa z listy Członków może tylko Zebranie Ogólne większością $\frac{2}{3}$ głosów.

§ 7.

Członkowie czynni opłacają wpisowe w kwocie rubla, przy wstąpieniu do Towarzystwa, i trzy ruble składki rocznej, uiszczane rocznie, lub w ratach kwartalnych. Wszelkie opłaty dokonywane są za kwitami, podpisanymi przez Skarbnika.

§ 8.

Członkiem popierającym staje się osoba przyjęta przez Zarząd, która złoży na rzecz Towarzystwa jednorazowo rb. 100.

§ 9.

Członków-Korespondentów mianuje Zarząd.

§ 10.

Wyboru na Członka honorowego dokonywa się na wniosek Zarządu przez Ogólne Zebranie — bez dyskusji — większością $\frac{3}{4}$ głosów na zebraniach rocznych lub nadzwyczajnych.

§ 11.

Korespondenci i Członkowie honorowi nie są obowiązani płacić składek.

§ 12.

Członkiem Stowarzyszenia przestaje być osoba na własne żądanie, lub nie opłacająca ustanowionej składki w ciągu 2 lat.

Uwaga. Osoba, życząca sobie wykreślić się z listy Członków, składa o tem deklarację Zarządowi.

§ 13.

Na konferencje, pogadanki i zebrania, organizowane przez Towarzystwo, mogą być wprowadzane osoby obce w charakterze gości.

§ 14.

Majątek i fundusze Towarzystwa stanowią:

- 1) wpisowe i składki roczne Członków;
- 2) jednorazowe lub stałe ofiary, darowizny, zapisy;
- 3) wpływy z urządzonych odczytów, wykładów i t. p;
- 4) odsetki od kapitału;
- 5) dochody z wydawnictw;
- 6) dochody nadzwyczajne;
- 7) zbiory i urządzenia naukowe.

§ 15.

Kapitał Towarzystwa lokuje się w papierach procentowych, w instytucjach finansowych lub na pierwszych numerach hipoteki, stosownie do uznania Zarządu.

§ 16.

Kierownictwo sprawami Towarzystwa należy do Zebrania Ogólnego, oraz do Zarządu.

Prawa Członków.

§ 17.

Osoba przyjęta na Członka Towarzystwa otrzymuje bilet członkowski, dający jej prawo korzystania naukowego z biblioteki, czytelni, zbiorów, bywania na posiedzeniach Zarządu (za jego zezwoleniem), odczytach, konferencjach i t. p.; z pracowni zaś — za specjalnem zezwoleniem Zarządu.

§ 18.

Zarząd Towarzystwa ułatwia swym Członkom, ich rodzinom i gościom, zwiedzanie kraju i gromadzenie materiałów naukowych; w tym celu wyjednywa

ulgowe bilety na kolejach, statkach oraz czyni starania o pozyskanie jaknajtańszych warunków utrzymania na wycieczkach.

§ 19.

Członkowie Towarzystwa mają prawo robić zdjęcia fotograficzne w miejscowościach i z gmachów, gdzie tego nie zakazuje istniejące prawo.

§ 20.

Członkowie Towarzystwa obowiązani są:

a) do uczestniczenia w zebraniach Towarzystwa i jego Sekeji;

b) do jaknajczęstszego zdawania sprawy ze swych wycieczek i zdobyczy naukowych na posiedzeniach Towarzystwa;

c) do czuwania nad całością zabytków i osoblności krajowych;

d) do popierania wzajemnego dążeń naukowych współstowarzyszonych kolegów;

e) do popierania celów Towarzystwa wszelkimi dostępnymi środkami.

§ 21.

Do kompetencji Zebrania ogólnego należy:

1) Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

2) Rozpoznanie i zatwierdzenie sprawozdania za rok sprawozdawczy.

3) Rozpoznanie wniosków Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Członków Towarzystwa.

4) Wykreślenie Członków Towarzystwa.

5) Likwidacja Towarzystwa.

6) Zatwierdzenie budżetu na rok następny.

7) Dokonywanie zmian w ustawie.

Do zmiany w ustawie konieczne jest zatwierdzenie $\frac{2}{3}$ głosów Zebrania Ogólnego.

§ 22.

Działalnością Towarzystwa kieruje Zarząd, złożony z 6 osób, wybranych przez Zebranie Ogólne na rok. Zarząd składa się z Przewodniczącego, dwóch

jego zastępców, Sekretarza, Skarbnika i Kustosza, zarządzającego zbiorami. Do zarządu należą również osoby, przewodniczące w poszczególnych Sekcjach.

W razie nieobecności przewodniczącego, zastępuje go jego Zastępca lub Członkowie, wybrani przez Zebranie Ogólne większością przynajmniej $\frac{2}{3}$ liczby Członków.

§ 23.

Do obowiązków Zarządu należy:

a) Przyjmowanie nowych Członków z polecenia 2 Członków czynnych lub popierających.

b) Rządzenie majątkiem i sprawami Towarzystwa.

c) Organizowanie wycieczek, odczytów, konferencji, pogadanek i wystaw.

d) Gromadzenie zbiorów, nadesłanych przez Członków lub otrzymanych w darze, zakładanie bibliotek, czytelni i pracowni.

e) Tworzenie Sekcji, poświęconych specjalnym zadaniom Towarzystwa.

f) Układanie sprawozdania i budżetu rocznego.

g) Organizowanie oddziałów prowincjonalnych.

h) Układanie programu zajęć Towarzystwa, odpowiednio do pór roku.

i) Mianowanie Członków - Korespondentów i układanie dla nich instrukcji.

j) Wykonanie zleceń Ogólnego Zebrania.

§ 24.

Uchwały Zarządu zapadają większością głosów, w razie równości głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego.

Do prawomocności uchwał Zarządu konieczna jest obecność połowy jego członków + 1.

§ 25.

Zebrania Ogólne bywają: a) miesięczne, poświęcone zadaniom naukowym i bieżącym sprawom administracyjnym, zwoływane na początku każdego

miesiąca; b) roczne sprawozdawcze; c) nadzwyczajne zwoływane przez Zarząd lub na żądanie 20 Członków, piśmiennie przedstawione Zarządowi, który winien je zwołać w przeciągu 2 tygodni.

Zebrania roczne zwoływane być mają nie później jak 1-go marca.

§ 26.

O zwyczajnych zebraniach miesięcznych Członkowie zawiadamiani są przez prasę lub imiennie, przynajmniej, na dni 5; o rocznych i nadzwyczajnych, imiennie przynajmniej na tydzień. Do prawomocności zebrań rocznych i nadzwyczajnych potrzeba obecności $\frac{1}{3}$ Członków, zamieszkałych w Warszawie. Zebranie, zwołane w drugim terminie, jest prawomocne, niezależnie od ilości obecnych.

§ 27.

Dla sprawdzenia i kontroli rachunkowości Towarzystwa wybierana jest przez Ogólne Zebranie roczne Komisja Rewizyjna z 5 osób, nie należących do Zarządu, która co rok na Ogólnem Zebraniu odczytuje protokół ze swej działalności.

§ 28.

W razie rozwiązania Towarzystwa, ostatnie Zebranie Ogólne, w komplecie przynajmniej $\frac{1}{2}$ ogólnej liczby Członków czynnych, większością przynajmniej $\frac{2}{3}$ obecnych, fundusze i pozostały majątek Towarzystwa przeznacza na cele naukowe, uchwalane co lat 5 przez pierwsze Zebranie Ogólne danego pięciolecia. W razie niedojścia do skutku pierwszego Zebrania, Zebranie następne, zwołane po 2 tygodniach, jest prawomocne, niezależnie od ilości obecnych.

Sprawozdania.

§ 29.

Zarząd Towarzystwa prowadzi księgi wpływów i rozchodów oraz listę Członków, księgi tyjące się

ogólnych i poszczególnych obrotów Towarzystwa, oraz wszelkie, potrzebne do sprawozdań księgi pomocnicze.

W sprawozdaniu rocznem winny być wykazane: ilość Członków, rozechody i dochody, ze wskazaniem strat i zysków.

Rok sprawozdawczy zamyka się w granicach od 1 stycznia do 31 grudnia.

Sprawozdanie roczne winno być opracowane i podpisane przez Członków Zarządu, oraz sprawdzone przez Komisję Rewizyjną przynajmniej na 2 tygodnie przed Zebraniem Ogólnem.

Zmiany w ustawie.

§ 30.

Zmiany, dotyczące poszczególnych paragrafów niniejszej Ustawy, uchwała Zebranie Ogólne większością głosów. Zmianę zaś całej Ustawy również Zebranie Ogólne także większością głosów, lecz z przesłaniem zmian tych do zatwierdzenia władz, z zastosowaniem istniejących w tym względzie praw obowiązujących.

§ 31.

Założycielami Towarzystwa są:

Aleksander Janowski,

Karol Hoffman,

Kazimierz Kulwieć.

